

Udarbejdet af
Hald Lokalråd

Hald 2017

Hald

En landsby på toppen

Med en beliggenhed 107 m over havet er byen geografisk et naturligt centrum for egnen.

Her er vidt udsyn 360 grader rundt: Studstrupværket ved Århus mod syd, bakkerne ved Mariager mod nordvest, moræneskrænterne på Norddjursland mod øst, Kattegat og fjordudløbet ved Udbyhøj mod nordøst..

Vores visioner

I Hald vil vi

- bygge videre på det vide udsyn
- bevare og styrke byens rige kulturliv
- bevare og styrke byens inspirerende fælleskab for alle aldre
- bevare byens sammenhold i hverdag og fest
- bevare og styrke byen som et smukt, rent og attraktivt sted

Hald

et særligt sted

Hald er en meget aktiv landsby med et rigt forenings- og kulturmiljø.

Her er nærhed, lys og luft, sammenhold og masser af sociale og kulturelle aktiviteter.

I byen bor der 356 mennesker. I hele sognet bor her 635. Der er altså knyttet et stort opland til byen.

Byen er overskuelig og skaber et tæt, varieret og sluttet miljø. Vi har et meget aktivt forsamlingshus med stor opbakning.

Vi har en populær by-sti, hvorfra man kan nyde den vidtstrakte udsigt 360 grader rundt og se digerne fra den fine velbevarede stjerneudsigtning i 1795.

Vi har en CSV - skole med ca 30 arbejdspladser. 12 minutter til Randers centrum, 12 minutter til motorvejen, 40 minutter til Århus nord.

Indkøb og skolegang tager nabolandsbyerne sig af, - indenfor en radius af 6 kilometer - til gengæld er her ungdomsklub, gymnastikforening og masser af fællesaktiviteter for både børn og voksne.

Her byder vi nye familier velkommen, familier der gerne vil flytte til et trygt, hyggeligt og inspirerende landsbysamfund. Og der er udlagt areal til byggegrunde! Og en driftig entreprenør kunne hurtigt etablere rigtig mange flotte udsigtsgrunde i Hald, - både mod nord og syd.

Hald

en spændende historie

Optegnelser omkring byen ses første gang 1319. Men Hald som bosætningssted er meget ældre.

Hald Kirke dateres tilbage til omkring 1150. Helt karakteristisk ligger kirken som det første kig, man får af Hald, når man kommer ad Hadsundvej fra Randerssiden.

Altartavlen i kirken er et kapitel for sig, - den er der skrevet bøger om!

Oprindelig en stor og velstående landsby, med mange temmelig store gårde. Tiende fra gårdene i Hald var på Blichers tid i begyndelsen af 1800'tallet grundlaget for lærernes løn ved Randers lærde skole (senere Randers statsskole). Og Hvidsten kro lå i 1700 tallet i Hald!

Hald var tidligere stationsby og stationen ligger endnu velbevaret to kilometer vest for Hald.

De store gårde sætter stadig deres præg på byen, især indfaldsvejen fra Tvede, men bycentrum er også præget af tæt, charmerende bebyggelse blandet med karakteristiske rødstenshuse i god byggeskik stil, mod vest tæt lav bebyggelse og mod nord et smukt parcelhuskvarter.

Gaderne i centrum er labyrintagtige og og krogede - besøgende farer let vild i Hald!

Lokalrådet

et fælles anliggende

Lokalrådet er et koordinerende og samarbejdsformidlende organ mellem byens foreninger, institutioner, erhvervsliv og borgere.

Det er kontaktorgan for Hald til Randers kommune.

Men foreningerne varetager stadig den daglige foreningskontakt til kommunen.

Lokalrådet nedsætter efter behov og med udgangspunkt i udviklingsplanen udvalg til at arbejde med konkrete projekter.

Lokalrådet holder sine møder i Menighedshuset.

Kommunikation

Man kan følge og læse nærmere om Hald og det der sker i byen på Haldogomegns hjemmeside www.haldogomegn.dk.

Den interne kommunikation i byen omkring stort og småt foregår også på facebook, der lige nu har 303 medlemmer!

Aktuelle projekter

By-stien

Stien starter nedenfor præstegården og man passerer den nyanlagte idylliske afvandings sø og kan nyde en storslået udsigt mod syd.

Ruten går videre gennem alleen i Lillegade - byens gamle kærlighedssti - bagom den gamle brugs - forbi de karakteristiske gamle gårde, gennem Nørregade og bycentrum, der mest af alt minder om tæt lav bebyggelse - en lille afstikker ud ad Hald Møllevej ud til udsigten over Kattegat og fjorden - forbi mindesmærket og gennem alleen forbi skolen og sportspladsen, gennem den snævre Mariagergyde, mellem granerne bag om kirken, med et indkig til den smukke og velholdte kirkegård og ud til den flotte lange udsigt mod vest.

Med andre ord en tur, hvor det tætte grønne veksler med den vide udsigt til alle sider, hvor de klassiske gårde afløses af tæt, bymæssig bebyggelse, hvor nyslået græs, grus og asfalt veksler med hinanden - en fryd for øjet, en lise for sjælen, et boost til kroppen.

Trekanten

Vi har med velvillig støtte fra Gjerlev Enslev sparekasses fond, samt tilskud fra borgerbudgetmidlerne lagt sidste hånd på etableringen af en træskulpturpark, tingsted og beplantning på trekanten, - byens gamle samlingssted.

Så nu fremstår Trekanten som et spændende og inspirerende sted at mødes eller bare slå sig ned.

Hald bakker

Hald bakker var tidligere friluftsteater for Nørhald egnsteater, og samlede hvert år mange besøgende, samtidig var stedet tilholdssted for FDF, og aktivitetsplads for forskellige arrangementer. Byen er via lokalrådet i gang med overtagelse af bakkerne med den bagtanke, at der etableres mulighed for fritidsaktiviteter

De Haldgrønne mænd

Lokalrådet har etableret en gruppe af frivillige borgere, der nu arbejder energisk med at renholde, vedligeholde og forskønne forskellige arealer i byen.

Det er et udtryk for, at borgerne er villige til at tage et tag selv. Men det er også til inspiration til andre borgere i byen om også at tage vare på deres omgivelser, og et signal til kommunen om, at den også har forpligtelser til at hjælpe med til at fastholde Hald som en smuk og velholdt by at slå sig ned i.

Forsamlingshuset

Huset har i de senere år med bistand fra forskellige fonde gennemgået en omfattende restaurering, med bl.a. nyt køkken, renoverede toiletter, nyt gulv, opmaling m.v , så det nu fremstår moderne, lyst og venligt.

I øjeblikket arbejder bestyrelsen ihærdigt via by-indsamling og fondssøgning med at få nyt tag på huset. Det er et projekt, der forventes færdiggjort i løbet af 2018.

Senere er det planen at tage fat på de ydre omgivelser og etablering af internet, video, audio, så huset bliver mere velegnet til møder og konferencer.

Kirken

Kirkens berømte klenodie / altertavle blev gennemgribende restaureret for nogle år siden, så det nu fremstår flot i sin originale guldudsmykkede form.

Lige nu er kirken langt fremme med at indrette tårnet som et udkigstårn, så det bliver muligt at nyde den formidable udsigt, hvilket vil gøre kirken til et endnu mere oplagt turistmål.

Der arbejdes endvidere på at etablere aftenlys på kirken.

Kirken danner ofte ramme om fine musikarrangementer og flotte udstillinger af malerier og skulpturer.

Cykelsti mellem Hald og Mejlby

Jord til cykelstien har været udlagt langs Haldsundvejen siden 1953 !!

- og ja, vi arbejder fortsat stædigt på at åbne de bevilgende myndigheders øjne for vigtigheden af dette forholdsvis beskedne projekt.

Vi vil så gerne, at det kan blive trygt og sikkert at færdes på cykel mellem Randers og Hald. Et projekt, vi ser store udviklingsperspektiver i, og som vi glæder os meget til at få gennemført.

Fortove

Som et led i færdiggørelsen af Trekantprojektet og almindelig forskønnelse af byen har vi for længst søgt Vej og trafik i Randers kommune om fortov langs Haldvej, - så projektet kan fremtræde færdigt og det kan blive sikkert for dagplejemødre, CSV elever og alle andre at færdes på hovedgaden i Hald. Vi ser frem til at de bevilgende myndigheder snarest indser rimeligheden i det projekt.

Kommende projekter

ideer og ønsker

To borgermøder - henholdsvis den 18. marts og den 18. april 2017 - mundede ud i en beslutning om, at nedenstående punkter var det, der yderligere kunne gavne den positive udvikling i Hald, så udsyn, fællesskab og kultur for alle aldersgrupper kunne styrkes mest muligt, og dermed også skabe yderligere trivsel og bosætning i byen.

Projekterne iværksættes i takt med, at der findes mandskab til at føre dem ud i livet. Det er således besluttet, at der ikke skulle foretages en egentlig prioritering af dem.

Børn og unge - et vigtigt fokuspunkt

Følgende punkter blev foreslået:

- Legeplads - der var legeplads ved den nu nedlagte skole, men den blev nedlagt så en erstatning for den er et meget stort ønske!
- ungdomsråd - der arbejdes i øjeblikket med at få etableret et egentligt ungdomsråd.
- - e-sport, lan party, motorlære, parcour bane, skaterbane, crossbane, ungdomsfest.
- Der er i øjeblikket en gruppe på 4 lokale mekanikere og andre frivillige i gang med at etablere mulighed for motorlære, i samarbejde med HVUK (Hadsundvejens ungdomsklub).

Fællesskabs- og kulturaktiviteter

Der er i forvejen mange arrangementer i byen, både på CSV- skolen, i menighedshuset , i kirken og i forsamlingshuset:

- Crossdance
- Cirkeltræning yogaevents
- Læsekrede
- Højskolearrangementer under Nørhald Aftenskole
- Fredagscafe for seniorer
- Sogne- / foredragsaftener
- Musikarrangementer
- Kunstudstillinger
- Strikkeklubber, både ret og vrang
- Takt og Tone for Tumlinger - og deres (dagpleje) mødre/fædre
- Aktiviteter i ungdomsklubben/HVUK
- Fastelavnsarrangement
- Juletræssamling
- St. Hans fest
- Banko
- Egnsteater
- Fællesspisninger m.v.

Alle disse aktiviteter skal fastholdes!

Nye ønsker og initiativer

vedtagelser fra borgermøderne

- By - brunch, vejfest, fælles gå ture ,sommerfest.
Den første by brunch i forsamlingshuset - bla. med det formål også at byde nytillflyttere velkommen - , er allerede løbet af stabelen med stor succes.
- En gruppe arbejder i øjeblikket på at skabe udvidede fællesskaber for byens børn.
- Kunstnerisk udsmykning ;”Bird parade” En parade af bemalede fugle på stativ , - netop fordi byen som kendetegn har mange træer - og dermed også mange fugle!
En gruppe arbejder på at realisere projektet.
- Etablering af bogskab i byen, - ideen er at brugte bøger kan recirkulere i byen gennem den. En gruppe arbejder på at realisere projektet.
- Bogbussen tilbage til byen.
- Hald bakker - Fritidsaktiviteter
Idee- Teater, sommerfest, koncerter, multilegeplads, petanque, fodbold, - men en gruppe til at arbejde med projektideerne forventes nedsat efter overtagelsen af bakkerne, og med inddragelse af de omkringboende.

- Afvandingssøen - Et nyetableret meget attraktivt område, som vi gerne vil gøre endnu mere attraktivt som et sted at valfarte til, slå sig ned og nyde den fantastiske udsigt.
- By-renovering - hjælp til renovering af slidte facader. Bykernen i Hald kan fortsat trænge til et friskt pust og det arbejder vi meget gerne videre med.
- Hundeskov - ønske om at skabe en egentlig hundeskov i byen.
- Trafik - I dagtimerne er der rimelige busforbindelser til Randers, mens der ikke kører busser om aftenen, - kan der findes en løsning på det? Sammenkørsel/ go more? Etablering af 40 km zone, byporte, chikaner.
- Dagligvarebutik - velegnet grund forefindes i byen, grænsende op til Hadsundvej. Vi ser gerne, at en lavpriskæde opdager byens attraktive beliggenhed ud til Hadsundvej som et velegnet sted til en dagligvarebutik.
- Samarbejde med nabobyerne: I Hald ser vi gerne et samarbejde med nabobyerne udvidet og udviklet.

*Styrke kulturliv og fælleskab
Styrke trivsel og sammenhold
Legeplads til de små
Aktivitetsrum for alle aldre
Beware udsynet
En sikker - ren - smuk by*

Hald nov. 2017

Jes Kristensen
Mads Kærskov Jakobsen
Finn Christian Larsen
Svend Erik Kjær Nielsen